

ОГНЯНА ИВАНОВА
ОТ ОСТРОВ ДО ОСТРОВ

chitanka.info

В една от по-късните си книги, отново посветена на семейството му, Джералд Даръл си спомня какво е казвал за него по различни поводи по-големият му брат Лари години наред: „Това дете е побъркано — в джобовете му има охлюви!“ (1931 г.); „Това дете е побъркано — събира скорпиони в кибритени кутийки!“ (1935 г.); „Това дете е побъркано — хванало се е на работа в зоомагазин“ (1939 г.); „Това момче е побъркано — иска да стане пазач в зоологическа градина!“ (1945 г.); „Този човек е побъркан — скита из джунгли, пълни със змии!“ (1952 г.); „Този човек е побъркан — иска да си прави зоологическа градина!“ (1958 г.); „Този човек е побъркан — каниш го на гости, а той оставя орел в избата с вино“ (1967 г.), докато се изтощава да протестира и завършва с обобщението „Този човек е побъркан!“ (1972 г.)... Но същият Лари, станал известния писател и поет Лорънс Даръл, в крайна сметка най-много се радва на успеха, непрекъснат спътник на литературните изяви на „побъркания“ му брат, вече автор на повече от двадесет книги. Причините за това са съвсем естествени. Джералд Даръл, познат като учен-натуралист и общественик, е преди всичко забележителен разказвач, талантлив и неповторим, макар шеговито да твърди, че пише книги само с една цел: да подпомага финансово своята зоологическа градина.

Писателят е роден през 1925 г. в Индия, а след като семейството се завръща в Англия, през 1935 г. временно се преселва на гръцкия остров Корфу в Средиземно море. По спомени на майка му, първата дума на малкия Джери не е била „мама“ или „татко“, а „зу“ — зоологическа градина — мястото, където момченцето искало да го водят всеки ден. Страстно привързано към животните, то в захлас се занимава със зоология; по-късно младият Джералд работи в магазин за живи животни и в зоологическа градина, организира първите си експедиции, за да търси изчезващи видове, а накрая създава своя зоологическа градина на остров Джърси — нормандски остров в пролива Ла-Манш — която заема площ от петнадесет хектара и е приютила 850 екземпляра от 135 вида. Посветил времето си да спасява измиращи видове, Джералд Даръл е предприемал неведнъж експедиции в Камерун, Аржентина, Гвиана, Парагвай, Нова Зеландия, Австралия, Малая, остров Мавриций, Сиера Леоне. Емблемата на Джърсийският тръст за опазване на дивите животни, основан от него, е тежката и безкрила древна птица додо, обитавала до преди двеста

години няколко острова в Индийския океан и загинала след откриването им от европейците. Само една поговорка — „мъртъв като додо“ — е останала да ни напомня, че нещо безвъзвратно се е изгубило, че то никога няма да бъде съживено или повторено и природата е обедняла.

Джералд Даръл упорито нарича себе си „колекционер на диви животни“ независимо от дейността си на зоолог, заради която е получил световна известност, и от литературните си занимания, които му дават право да се смята за писател с много по-голямо основание от доста свои съвременници в това поприще. Може би той избира такова определение като почетна титла, защото знае, че работата на един защитник на природата е смислена само ако е подкрепена от практиката. „В моите очи — пише Даръл — изстребването на всеки вид е престъпно деяние, равностойно на унищожаването на неповторими културни паметници като картините на Рембранд или Акропола“. Както писателят казва, опазване на животните означава да се опазят горите и пасищата, реките и езерата, дори моретата, за да бъде спасена фауната като цяло и хората като част от нея. С остроота, но и с горчивина, ученият сравнява човешкото късогледство със самодоволството на малоумното дете, което реже с ножица картина на Рембранд и подготвя в недалечно бъдеще световна катастрофа...

А всичко започва така спокойно и красиво някога, в светлото детство на слънчевия остров Корфу, наричан истинското рождено място на Даръл... Сякаш самата древногръцка богиня на съдбата Лахеза — мойрата, която поема нишката на живота — е проявила особено благоразположение към този простосмъртен и по пътя му, предопределен да прекосява цели континенти, му е дала петте години на това късче земя сред ласкавото море, за да има къде да се връща той в сънищата си. Остров Корфу — това е миналото, но това са и мечтите, без които за Джералд Даръл нямаше да съществува остров Джърси — мястото, където да ги защитава. Момчето, досаждало често на своите близки с интереса си към животните, доказва сериозното си отношение към тях, като ги избира за своя професия. „Професията ми може да е трудна — казва писателят — и да е изпълнена с разочарования, но има едно предимство: никой не би я нарекъл скучна“.

„Моето семейство и други животни“ е един богат и щастлив свят. В някои моменти книгата ни напомня фантастична приказка, друг път чудатостите на героите ни приличат на приключенията на барон Мюнхаузен, запознаваме се дори с каторжник, сякаш излязъл от произведение на Дикенс. Толкова много от прочетените страници ни карат да се смеем неудържимо и все пак, когато детството свършва, остава и мъничко тъга — както след всичко хубаво, което си е отишло. Малкият Джери старателно ни показва как да се вглеждаме в живота наоколо, как да забелязваме интересното като под микроскоп и да откриваме любопитни и неочаквани неща във всекидневието — там, където по обичайните представи е твърде скучно. Той ни води подир своята мечта и отваря очите ни, за да видим в пукнатините на една олющена стена хора и животни, истории и събития — тайнствени знаци, които сочат пътя към човеколюбието.

Огняна Иванова

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.